

100 ASKELTA
SUOMEN
TULEVAISUUTEEN

Suomi
Finland
100

Suomen askeleet

-kansalaiskeskustelun kooste

LAPUA 15.2.2017

100 ASKELTA SUOMEN TULEVAISUUTEEN

Kansalaiskeskustelujen sarja *Suomen askeleet* järjestettiin vuonna 2017 Suomen itsenäisyyden juhlavuoden kunniaksi. Keskusteluja pidettiin eri puolilla Suomea ja ulkosuomalaisen parissa.

Yli 30 tilaisuudessa pohdittiin, mitä Suomessa seuraavan sadan vuoden aikana tapahtuu, miten tavoitellaan hyvää elämää ja kuinka toimitaan yhdessä tulevien sukupolvien hyväksi. Keskusteluja koordinoi Kansanvalistusseura (KVS), ja niiden toteuttamiseen osallistui kansalaisjärjestöjä ja kansalaisopistoja lähes kaikista maakunnista sekä ulkomailta.

Uutta keskustelukulttuuria luomassa

Suomen askeleet -keskusteluissa etsittiin kansalaisvoimin ratkaisuja kysymyksiin, joiden edessä asiantuntijat ja viranomaisetkin ovat usein ymmällään. Vastauksiksi osallistujat muotoilivat arvomuutoksiin ja käytännön tekoihin perustuvia hyvän elämän avaimia.

Tapahtumissa harjoitettiin yhdenvertaista, avointa keskustelukulttuuria. Näin avattiin ovia tulevaan. Keskusteluissa liennytettiin yhteiskunnallisia jännitteitä. Niissä otettiin askeleita kohti maailmaa, jossa toisistaan poikkeavien näkemysten kuuleminen ja kansalaisten yhteistyö ovat mahdollisia.

Tilaisuuksissa käytettiin yhdenvertaiseen ideointiin ja vaikuttamiseen tähtäävää *World Cafe* -menetelmää.

Tapahtuman aluksi osallistujat johdateltiin teemaan asiantuntijoiden puheenvuoroilla. Pienryhmissä fasilitaattori eli jututtaja tuki keskustelun sujuvuutta ja sitä, että ryhmässä kaikki saivat ajatuksensa kuuluviin. Lopuksi ryhmien ideat kerättiin talteen, ja niiden suosio mitattiin äänestämällä. Paikalliset äänet laskettiin yhteen ja suosituimpia ja käytännöllisimpiä valittiin verkkoon kaikkien halukkaiden äänestettäväksi.

Tätä keskustelun tiivistelmää lukiessasi voit miettiä, mitkä ovat sinun keinosi tarttua asioihin ja miten käytät hyvän elämän avaimia omassa arjessasi. Sekä, kuinka toimit yhdessä toisten kanssa paikallisesti ja globaalisti rakentavasti?

Lapuan askeleet

Lapua on laajojen lakeuksien peltomaisemissa sijaitseva eteläpohjalainen kaupunki, jossa on noin 14 500 asukasta.

Helmikuussa Lapualla kokoonnuttiin keskustelemaan Suomen ja oman alueen tulevaisuudesta 21 hengen voimin. Tilaisuuden isännöivät Lapuan kansalaisopisto ja Leader Aisapari. Keskustelun aluksi nähtiin tietokirjailija, tutkimusprofessori emerita **Marjatta Bardyn** sekä kestävän kehityksen ja koulutuksen asiantuntija **Erkka Lainisen** alustusvideot tulevaisuuden suurista yhteiskunnallisista kysymyksistä.

Alueen haasteista ja tulevaisuuden mahdollisuuksista kertoi maakuntajohtaja **Asko Peltola**. Hän korosti, miten tärkeää omasta paikkakunnasta ja sen asukkaista hyvän puhuminen on kunnan vahvuuksien kasvattamiseksi. Hyvää kannattaa puhua myös selän takana. Tilaisuuden koordinaattorina toimi Lapuan kansalaisopiston rehtori **Terhi Sirén**.

Keskustelun ensimmäinen kysymys oli: "Miten pidämme huolta siitä, että kaikilla on samat mahdollisuudet tavoitella omaa hyvää elämäänsä?"

Kysymyksen äärellä keskusteltiin ihmisten erilaisista mahdollisuuksista tavoitella hyvää elämää. Todettiin, että kaikille tulisi saada jo varhaisessa vaiheessa tukea ja ohjausta varallisuudesta riippumatta. Myös lapsen lähiympäristön tulisi tukea ja ohjata lasta, jos vanhemmat eivät siihen pysty. Koulutuksesta puhuttiin paljon, ja maksutonta koulutusta pidettiin hyvän elämän perustavana edellytyksenä.

Kysymykseen tuli pienryhmistä ideoita esimerkiksi yhteisöllisyyden kehittämisestä palkkaamalla kuntaan henkilö tähän tehtävään. Myös ystävyystoiminnan ottamista koulun oppiaineeksi ehdotettiin. Suosituimmaksi ehdotukseksi äänestyksessä nousi kuitenkin: "Ohjataan resursseja kasvatukseen ja koulutukseen. Koulu on kosketuksissa kaikkien elämään."

Toinen kysymys kuului: "Kuinka voimme toimia juuri nyt niin, että tulevat sukupolvet voivat hyvin?"

Kysymyksen kohdalla pohdittiin paljon verkossa käytäviä keskusteluja ja niiden vaikutuksia. Tähän ei löydetty yhteistä, konkreettista ratkaisua, mutta todettiin, että netti tuo paljon hyväkin lisätessään vaikuttamismahdollisuuksia ja toimiessaan tiedon jakamisen paikkana. Ympäristönsuojeluun lapualaiset ehdottivat keinoksi todella konkreettista kuivakäymälöiden lisäämistä.

Punaisena lankana keskustelussa kulki arvomaailman kehittäminen oikeaan suuntaan sekä sen tietoisuuden jakaminen, että elintasoamme tulee kohtuullistaa, ympäristöasiat tulee ottaa huomioon kaikessa ja yhteisöllisyyttä kehittää ja löytää siihen uusia muotoja. Ratkaisuksi lapualaiset valitsivat ideoistaan: "Materialismin vähentäminen ja kestävä kehitys."

Kolmanneksi kysyttiin: "Mitä konkreettista voimme tehdä nyt omalla alueellamme, omissa kunnassamme, jotta kaikilla olisi hyvä elää seuraavan sadan vuoden aikana?"

Keskustelua käytiin lähiympäristön ja -ihmisten kunnioittamisesta ja rakastamisesta. Tämä säteilee laajemmallekin. Todettiin, että tällä alueella terve kateus lisää yritteliäisyyttä. Omaan alueeseen liittyvään kysymykseen koettiin helpoimmaksi löytää konkreettisia ratkaisuehdotuksia. Suurimman suosion sai kestäväan kehitykseen liittyvä, pitkälle tulevaisuuteen katsova ehdotus: "Kun rakennetaan, rakennetaan kestävästi ja terveesti. Yhteisten tilojen tulee kestää 500 vuotta".

Askeleita eteenpäin

Keskustelujen ehdotuksia voi kehittää omissa yhteisöissä, omissa kunnassa, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti. Paikalliset ideat toimitetaan kunkin keskustelupaikkakunnan päättäjille. Keskustelut kootaan väliraportiksi ja esitellään kesällä 2017 SuomiAreenalla Porissa.

Osalla paikkakunnista nuorisovaltuustot jatkavat ehdotusten kehittämistä. He esittävät näkemyksensä Suomen askeleista tulevaisuuteen valitsemallaan menetelmällä esimerkiksi taidenäyttelyn, näytelmän tai paneelin muodossa.

Keskusteluista koostettuja väittämiä ja ehdotuksia voi äänestää osoitteessa 100askelta.fi. Verkosta löytyvät myös koko Suomen kattaneen keskustelutarjan tulokset.

Sosiaalisessa mediassa keskustelu jatkuu eri kanavissa aihetunnisteella **#100askelta**

facebook.com/100askelta

twitter.com/100askelta

instagram.com/100askelta

Kaikki Lapuan keskustelun ratkaisuehdotukset

1. Miten pidämme huolta siitä, että kaikilla on samat mahdollisuudet tavoitella omaa hyvää elämäänsä?

- Ohjataan resursseja kasvatukseen ja koulutukseen. Koulu on kosketuksissa kaikkien elämään.
- Tukea ja ohjata lapsia pienestä pitäen koulutusjärjestelmän, yhteiskunnan palveluiden lähiympäristön ja lapsen vanhempien kanssa.
- Pyritään eriarvoisuuden poistamiseen ja elämän kohtuullistamiseen valistamalla ja tukemalla tämän päivän vanhempia lasten arvokasvatuksessa.
- Perusopetus mahdollisimman tasaista kaikille, mutta myös pyritään löytämään lahjakkuudet ja hyödyntämään ne sekä antamaan niille mahdollisuus kehittyä.
- Olemalla aktiivisia, pyrkimällä vaikuttamaan omalla paikalla.
- Palkataan kunnallinen henkilö yhteisöllisyyden kehittämiseen, ja ystävöiminta oppiaineeksi.

2. Kuinka voimme toimia juuri nyt niin, että tulevat sukupolvet voivat hyvin?

- Opettaa nuoria ymmärtämään yhteisöllisyyttä.
- Materialismin vähentäminen ja kestävä kehitys.
- Kulutustavarat kestävämmiksi, kulkuvälineet vähäpäästöisiksi, jaetaan työ tasaisemmin, työaika lyhyemmäksi ja nuorille työtä lisää.
- Suomen tulee olla ympäristöteknologian edelläkävijä ja esimerkki muille.
- Yhteisöllisyys pyrittävä säilyttämään ja sitä kehitettävä edelleen. Uudenlaisia toimintamalleja ja osallistamista kaikille ihmisille.
- Rakenna puu-wc. Älä huuhto vessaa puhtaalla juomavedellä. Säästetään puhdasta vettä.
- Säilytetään oma kulttuuri ja oma murre olemalla ylpeitä omista juuristamme, muut huomioiden.

3. Mitä konkreettista voimme tehdä nyt omalla alueellamme, omassa kunnassamme, jotta kaikilla olisi hyvä elää seuraavan sadan vuoden aikana?

- Kolmannen sektorin kehittäminen, esimerkiksi harrastusmahdollisuuksien turvaamisessa kaikille lapsille ja nuorille.
- Monipalvelupiste iäkkäille ja muille, jotka eivät käytä tietotekniikkaa. Kohtaamispalvelut säilytettävä.
- Arvostetaan yhteisymmärrystä, neuvottelutaitoja ja diplomatiakykyä.
- Kun rakennetaan, rakennetaan kestävästi ja terveesti. Yhteisten tilojen tulee kestää 500 vuotta.
- Tehostetun perhetyön lisääminen, kolmannen sektorin avustusten turvaaminen.
- Enemmän aikaa perustyöhön, byrokratiaa vähemmän.
- Rehellisin keinoin oma elämä hyväksi.
- Tarjotaan viimeisin teknologia lasten ja nuorten käyttöön kouluissa.

100 ASKELTA SUOMEN TULEVAISUUTEEN

Sivistyksen puolustaja

Kansanvalistusseura järjesti kansalaiskeskustelut osana Suomen itsenäisyyden juhlavuoden hanketta *100 askelta Suomen tulevaisuuteen*. Kaikkien aikojen kansalaiskeskustelussa pohdittiin, mitä pitäisi tehdä, jotta Suomessa olisi hyvä elää sadan vuoden kuluttua. Hankkeen rahoittivat Kansanvalistusseura, Valtioneuvoston kanslian Suomi 100 -ohjelma, Alfred Kordelinin säätiö, Svenska Kulturfonden, Suomalais-ruotsalainen kulttuurirahasto ja ulkoministeriön Eurooppatiedotus.

Kansanvalistusseura on vuodesta 1874 puolustanut sivistystä yhteiskunnan tärkeimpänä arvona. Sivistys tuottaa taitoja elää toisia ja ympäristöä kunnioittaen ja luo edellytyksiä aktiiviselle kansalaisuudelle. Aikuiskoulutuksen asiantuntijana, kouluttajana ja palvelujen tuottajana Kansanvalistusseura edistää jokaisen oikeutta elinikäiseen oppimiseen.

kvs.fi

Keskustelutarjaa toteuttamassa oli lukuisia kansalaisopistoja, korkeakouluja ja kansalaisjärjestöjä eri puolilta Suomea ja ulkosuomalaisten parista:

Kansalaisopistojen liitto KoL
Suomen Nuorisovaltuustojen liitto Nuva ry.
Suomi-Seura
Linnalan opisto
Helsingin työväenopisto
Ahjolan kansalaisopisto
Jyväskylän kansalaisopisto
Vaasan työväenopisto
Ranuan kansalaisopisto
Lapuan kansalaisopisto
Soisalo-opisto
Järvilakeuden kansalaisopisto
Leader Aisapari
Nurmijärven opisto
Porvoon kansalaisopisto
Keravan opisto
Turun suomenkielinen työväenopisto
Puumalan kansalaisopisto
Kurikan kansalaisopisto

Rauman kansalaisopisto
Pieksämäen seutuopisto
Kouvolan kansalaisopisto
Sofia-opisto Fuengirola
Kuopion kansalaisopisto
Seinäjoen kansalaisopisto
Kaukametsän opisto
Espoon työväenopisto
Järvi-Pohjanmaan kansalaisopisto
Mäntsälän kansalaisopisto
Itä-Suomen yliopisto
Joensuun seudun kansalaisopisto
Lapin ammattikorkeakoulu
SFV studiecetralen
Ranuan kansalaisopisto
Keravan opisto
Sotkamon kansalaisopisto
Osuuskunta Törmäämö
Bildningsalliansen